

Kolera

Hva er kolera?

Kolera er en diaré sykdom som skyldes giftstoff fra en bakterie som smitter fra avføring gjennom forurenset drikkevann og mat.

Det tar vanligvis 2-5 dager fra smitte til sykdommen begynner, men hvis en har fått i seg stor mengde kolerabakterier kan sykdommen begynne etter noen timer. I typiske tilfelle begynner sykdommen brått med store, vandige diaréer med eller uten oppkast. Væsketapet kan føre til døden i løpet av timer. Men hvis riktig behandling gis raskt, er dødeligheten under 1%. Viktigste behandling er væsketilførsel (sykehusbehandling). Antibiotika kan avkorte sykdomsforløpet. Kolerainfeksjoner uten særlige symptomer kan forekomme.

Kolera er nå utbredt i Asia, Afrika og Sør-Amerika. Også i Øst-Europa (Albania, Romania, Ukraina) har det opptrådt kolera på 1990-tallet. Det er nesten bare fattige områder uten tilgang på rent drikkevann som rammes av Kolera. Reisende i koleraområder har meget liten risiko for å smittes med sykdommen, for det trengs stor bakteriemengde for å framkalle sykdom. Det viktigste er å unngå forurenset drikkevann. Normal produksjon av magesyre beskytter mot sykdom.

Vaksine mot kolera

Vaksinen består av en oppløsning som drikkes. Den inneholder drepte kolerabakterier og en bit av bakteriegiften (koleratoksins B-subenhet). For barn 2-6 år består vaksinasjonen av 3 doser med 1-6 ukers intervall og en ny dose etter 6 måneder. For barn over 6 år og voksne består

vaksinasjonen av 2 doser med 1-6 ukers intervall, og en ny dose etter 2 år for å få best mulig langtidsbeskyttelse.

De første månedene gir vaksinen også delvis beskyttelse mot en av de hyppigste årsakene til turistdiaré (enterotoksisk E. coli).

Ifølge Verdens Helseorganisasjon er det ikke ett eneste land i verden som krever vaksinasjonssertifikat for kolera.

Vaksinasjon mot kolera anbefales for personer som skal leve under dårlige hygieniske forhold, personer som mangler magesyre eller bruker syrenøytraliserende legemidler, hjelpepersonell ved krig eller naturkatastrofer.

Den samme vaksinen kan brukes for å forebygge turistdiaré og anbefales for personer som er syke, svekkede eller gravide.

Tidligere fantes en koleravaksine til injeksjon. Den hadde dårlig effekt og plagsomme bivirkninger. Denne vaksinen er ikke lenger tilgjengelig i Norge, men er fortsatt standardvaksinen i de fleste andre land.

Bivirkninger

Kvalme og uvelhet forekommer.

Les også om [turistdiaré](#), [reiseapotek](#) og [dette bør du ordne før reisen](#)

Oppdatert mars 2006 av Linda Horne Mæland - Centrum Vaksiner